

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: урядів Чарнецького ч. 8.

Письма приймають тільки франковані.

Рукописи звертають тільки на окреме жадання і за зложенем оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюро дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінції: на цілий рік зр. 2.40 на пів року зр. 1.20 на чверть року „ — 60 місячно . . „ — 20 Поодинокое число 1 кр

з поштовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5.40 на пів року зр. 2.70 на чверть року зр. 1.35 місячно . . „ — 45 Поодинокое число 3 кр.

Кілька гадок про еміграцію до Бразилії.

Де причина еміграції наших селян до Бразилії? Свій свого найліпше знає. А хто-ж знає ліпше селянина і его долю як таки сам селянин? Як звістно, в многих сторонах нашого краю заворушилось в послідних часах дуже і многи з наших селян та маломіщан вибирають ся до Бразилії в тій надії, що там знайдуть рай. Зворохоблені не слухають ніяких рад, не вірять нікому, бо хоч би їм хто й найщирішу правду говорив, то они думают, що то все представляє ся їм лиш для того, щоби їх відстрашити від еміграції. Ну, нехай; але в чім же причина тої охоти до еміграції? Кажуть: брак землі, брак зарібку, великі податки і т. я. Бать і в тім якась правда, але вєсть ще й инша тому причина. Ось ми дістали від одного селянина з Бобреччини, де також рух еміграційний сильно проявив ся, допис, в котрій сам таки селянин, господар, викривав бодай чи не найголовнішу причину тої еміграції. Ось як він пише:

„Слава Ісусу Христу! — Пропали наші Русини на віки віков амінь! Кілько я був в сьвітї, а ще не видів такого, як тепер в селї Підгородищу і Під'яркові. Ярмарки по цілих днях в коршмі! Через ту Бразилію все в коршмі повно людей і всі пють. Кождий каже, що нема гроший, що нема звідки жити, бо нема роботи, а сидіти цілий день в коршмі і пити, то на то гроші знайдуть ся. А коршмар погляджує собі бороду і его діти скачуть, бо в нашого чоловіка Бразилія гроші з кишени вигягає; сидять аж їх коршмар з коршми виганяє: „Ти гою, іди си до дому,

бо я хочу спати; завтра рано треба встати, щоби вас дурних гоїв цілий день чєстувати“. От чому наш нарід пропадає та бідніє! Через піяньство потратили наші господарі свої ґрунти а тепер вибирають ся до Бразилії. За молодих літ попропивали свої ґрунти, а тепер на старість не мають звідки жити та й муєять бідити. Через то взяли они собі ворохобню їхати до Бразилії, хоч не можуть знати, як там ще будуть бідити. Тепер коршмарі та лихварі користають, бо їх ґрунти забирають. Відкликую ся сим до Вп. Огців духовних та начальників громад, щоби дали позір на піяньство, бо через то наш нарід марно пропадає, а до братів селян відзиваю ся: опамятайте ся! Час би був на рівні нєги встати та опамятати ся, до коршми не ходити, проклятого напитку не пити і на него не робити а коло свого майна дбати і з того користь мати“.

Ми вповні годимо ся з нашим честним дописувателем, а від себе додамо ще лиш отсих кілько гадок: Зворохоблєних ніхто мабуть вже не переконає, щоби не їхали. Вольному воля, спасенному рай. Нехай їдуть, бо не повірять, аж змірять. Але коли вже конче хотять їхати, то нехай виберуть собі бодай розумного, сьвітлого проводиря, котрий би через цілу дорогу, а відтак і на місци не дав їх визискувати несовістним агентам і вибрав для них здорові і урожайні сторони в новім краю. То одно; а друге: нехай наші господарі старають ся всіма силами, чи то поодинокое чи в спільці купувати ґрунти від тих, що їдуть до Бразилії.

Д О П И С Ь.

З Чернієва, повіта станіславського.

(Взірцевий начальник громади.)

В низу підписані просять Хвальну Редакцію о поміщенє слїдуєчої тут дописи а ділають се для того, щоби добрий примір заохотив і других начальників громад до вступленя в слїди нашого війта. Щоби однак не виглядала наша допись на безпідставну, проте заосмотрюємо єї власноручними підписами.

Підписані для приміру иншим громадам і їх начальникам видять ся спонукані подати до прилюдної відомости діяльність тутешного начальника громади, пана Антонія Робачевского.

Вже минув рік з накладом, як п. А Робачевского вибрано в Чернієві начальником громади і він зараз по обявтю урядованя взяв ся до заводженя порядків. Передовсім постарав ся він о то, щоби довг громади в ц. к. головнім урядї податковім в Станіславові, виносячий до 800 зр., був сплачений, що при добрій волї єї стало ся.

За порадою п. начальника заложено в тутешній громаді кружок рілничий, котрий вже й війшов в житє, і много причинив ся до піднесеня моральности, а незадовго буде отворений і склепик, бо наше село потребує сего, зваживши, що має над 2000 душ людности. Додати потреба, що п. Робачевский не допускає до процесів і всі справи залагоджує в урядї громадскім так удачно, що від року ніяка справа не була в ц. к. судї трактована. Се причиняє ся значно до піднесеня материяльного биту, бо неедин господар не наражає ся на кошти процесу і страту часу.

2) Душі на відлеті.

З памятника молодого лікаря.

Новеля Маріяна Гавалєвича.

(Дальше).

Ледви вийшов я від Левоньских, стрічаю на сходах якусь розчіхрану бабу, в брудній і полатаній хустці; она питає мене:

— Прошу ласки пана, де ту доктор?...

— А чого вам треба?... поради?...

— Ні, тільки пан Герда мене прислав, а властиво то в аптиці напротив сказали мені, що доктора можна звідси спровадити, коли тре так нагло.

— Отже чого хочете?...

— Ну, доктора, коли кажу.

— То кажіть, я доктор.

Глянула на мене зпід лоба з недовірем і відвернула голову.

— Ей?... Такий молодосенький і вже би мав бути доктором!...

Не хотїла зі мною навіть часу тратити на розмову.

Однак якось я пересьвідчив єї і она забрала мене з собою до пана Герди.

— Що-ж то за пан? — спитав я єї по дорозі.

— А-ну мій пан; я єму послугую, вже третій рік буде на сьвятого Михайла.

— Старий, молодий?...

— Де-ж там молодий!... Старший від мене. Молодий би не вмирав...

Гарно мене упередила!... було по що йти, скоро пациент уже на другий сьвіт вибирав ся.

Але я пішов, що робити?... добре й то, хоч остатні хвилі зробити комусь лекші. В нашім званю нема вибору.

На ровї улиці, в подвірю на партері, поміж якоюсь пральнею а шевским варстатом жив мій третій пациент.

З темних малих сінїй входить ся до передної комнати, від котрої ключа баба шукала в добрих десять минут за пазухою і по всіх кишених, заким найшла і двері отворила.

— То коло вашого пана нема нікого, щоби его пильнував? — спитав я.

— А хто-ж має бути? — здвигнула плечима, як би дивувала ся, що можна о щось такого питати. — Як тре вийти, то мушу двері замикати і ключ брати з собою, щоби хто не влїз. Мало то волочать ся ріжного народу по каменниці?...

Вкінци ввійшли ми.

— Ну, маєте доктора — заповіла мене з порога і відступила ся на бік.

В комнаті був сумрак і зелена занавіса, до половини спущена, забирала решту того

жовтого, споловілого сьвітла, котре ту з подвіря заходило.

Коло печи на ліжку, прикритий колдрою, зі спущеними ногами, в попеластім шляфроці, що мав колїсь синї вилги, в шапочці з кораликів, сидів хорий і наче дрїмав.

Крім ліжка, столика, кількох шаф з книжками і величезного куфра, не було більше ніякої обстави у великій комнаті з одним вікном; до алькіра вхід був закритий якоюсь зеленою занавіскою.

— Пан доктор? — відізвав ся голос грубий, низький, астматичний.

Я сказав, що доктор, і підійшов до ліжка, на котрім сидів мужчина звиш шістьдесятьлітний, майже зовсім сивий, грубий, з великою кудлатою головою, з кучерявою бородою, а бровами як корчі, з лицем помнятим і зарослим та понуро-мелянхолічним.

Хяба Самсон або Голїят в пізній старості міг би так виглядати.

Підніє звільна свої грубі, напухлі повіки, приглядав ся мені якийсь час уважно, мовчки, а потім спитав:

— Ви справді доктор?...

— Чому сумніваєте ся?

— Може ви що лиш студент медицини?...

Я бачив, що моя фізіогномія будить у він такі сумніви.

Показав мені крісло і поправив ся, стогнуци.

— Прошу не ображати ся — зачав по

Господарство, промисл і торгівля.

Робота в саді і огороді в марті.

Сегорічна люта зима, сильні морози і великі сніги, суть причиною, що роботи не лиш в поли, але й в садах та огородах значно опізнять ся; а всеж-таки єсть надія, що під koniec сего місяця так потепліє, що бодай в декотрих сторонах буде можна розпочати роботу. Але заким в саді і огороді прийде до більшої роботи, можна ще тепер зробити, що може доси занедбало ся; іменно же треба підрізувати дерева і корчі овочеві, заким ще в них рушать ся соки. Коли до пересаджуваня дерев не викопало ся їм в осени, то можна то тепер зробити. Скоро же потепліє так, що земля бодай трохи розмерзне ся, то треба зараз брати ся до пересаджуваня. Притім треба зважати, щоби земля, котрою обсидає ся дерева, була добре роздроблена і до ями не дістали ся більшші замерзлі грудки. Зараз при засаджуваню, скоро лиш деревце вставить ся до ями, треба коло него поставити і колик, заким ще яму засипле ся землею. Але деревця не прив'язує ся ще міцно до колика, лиш легко, щоби насамперед земля осіла ся.

Скоро земля розтає, треба дерева і корчі овочеві гноїти. Гноєне має великий вплив на цвіт і молоді пагони; зав'язки овочеві, котрі опадають з дерева у великій масі внаслідок того, що оно не може їх добре живити, по погноєню держать ся і дерево зародить тогди ліпше. Так само розвивають ся і поодинокі овочі від погноєня значно ліпше.

Тих наших господарів, котрі хотіли би собі розвести новий сад або поправити старий, зробимо уважними на отсих кілька річій: Передовсім нехай уважають на те, щоби мали сад коло хати не лиш на те, щоби зеленів ся і в своїй порі давав їм приємні, але щоби з него мали такі виски, щоби сад їм виплачував ся. Дятого нехай підбирають собі таку садовину, котра би в їх сторонах мала значний покуп; нехай старають ся роздобути собі такі роди, котрі не лиш в якійсь стороні найліпше удають ся, (н. пр. коло Заліщик морелі), але й котрі скоро родять. Нераз треба чекати де-сять, п'ятнадцять або й більше літ, заким дерево зачне родити; тепер же удало ся виплекати такі роди, котрі вже молодими деревцями ще в шкілці родять. Такі деревця дають вже в перших роках виски. Не треба також садити багато всіляких родів; ліпше два, три роди,

а багато дерев з них; тогди має ся багато однакового товару на продаж і лекше знаходить ся купця на него. Особлившу увагу наших господарів звертаємо на такі корчі овочеві, як: маливи, парічки і верпини (агрест); опи без великого накладу і заходу дають значний дохід, хоч би лиш із самої продажі овочів, а крім того можна ще робити з них дуже смачні вина як для домашнього ужитку так і на продаж.

В яриннім огороді не можна розпочинати роботи, доки аж сніг не стає і земля не висхне; копанє можна взагалі аж тогди починати, коли земля суха, бо аж тогди дає ся она добре роздробити. Хто має в огороді теплі скрині, той може вже тепер сіяти в них ту ярину, когра могла би в слідуєчій місяці пересаджувати ся в землю. На меншу потребу засівати в хаті малі скриньочки на розсаду. З огорода може господар мати особливо тогди значні виски, коли може вносити з него на торг ранню ярину. На то повинен він звертати як найбільшу увагу. Під сим взглядом треба зважати на таку ярину як: салата, шпарагі, горох, бараболя і т. и. Ранню бараболю н. пр. можна мати, коли зробити ся так: бере ся т. зв. шестинедільну бараболю і укладає ся єї вже тепер в невисоких кошах в полові і ставить ся на сухім, мірно теплім місці, щоби она пустила кільці; скільчену бараболю садить ся так рано, як лиш можна, вже в цвітні, але купки вкриває ся довгим кінським гноєм, щоби єї охоронити від морозу.

— **З ц. к. Дирекції руху у Львові.** Північно-галицько-пелуднево-західний-російський рух граничний. Австро-угорско-російський рух граничний. Рух граничний межі Росією а Форарльбергом і Ліндав. Важність цін перевозу для посилок, котрі вивозяться ся фірою зі стаций граничних до Росії, — номінені в тарифах для више наведених рухів цін перевозу до Бродів (дворець залізничний) транзіто, Новоселиці (дворець залізничний) транзіто, і Підволочиск (дворець залізничний) транзіто будуть мати від тепер застосованє в дорозі звороту ріжницькі оплати перевозової, також при таких посилах до Росії, котрі суть адресовані до Бродів транз., Новоселиці транз. або Підволочиск транз., або до одної з тих стаций граничних з додатком „до вивозу до Росії“ і звіттам в протягу 6 тижнів (42 днів) числячи від дня прибуття посилки, перевезені зістануть фірою до Росії. Посилки ті мусять бути зложені в магазинах залізничних і позіставати там під надзором залізничним. В ціни звороту ріжницькі о-

плати перевозової належить надіслати до ц. к. генеральної Дирекції австр. залізниць державних у Відні при посилах, за котрі уплачено належитість в стації висилки, лист перевозовий виставлений на дотичну стацию граничну, при посилах же з належитостію переказаного крім того і дуплікат листу перевозового як також і оригінальну грамоту цлову стверджаючи дійсний вивіз до Росії найпізнійше до 6 місяців по висланю посилок з австр. російської стаций граничної.

Жаден з тих документів не може бути осмотрений стемпелем вказуючим на зворот ріжницькі цінні перевозового. В случаю, коли би предложене оригінальної грамоти цлової, посвідчаючої вивіз товарів до Росії, було неможливе, то вивіз мусять бути потверджений через ц. к. граничний уряд цловий на маючих ся предложити листах перевозових.

Посвідченє таке заосмотрене датою, стемпелем і підписом ц. к. власти цлової мусять бути потверджене також зі сторони залізниць через начальника стаций і урядника магазину і має звучати: „посилка надійшла зі стаций... дня... під ч... карти товарої, Ч... листу перевозового і була зложена безпереривно аж до хвилі вивозу до Росії дня... в магазинах залізничних під надзором цловим“.

До посилок адресованих тільки до Бродів, Новоселиці або Підволочиск без приписаного додатку „транзіто“ або „до вивозу до Росії“ цінні перевозові тариф для в наголовку наведених рухів не мають застосованя ані в дорозі безпосередного зачисленя ані в дорозі рефакції навіть при доказаній висилці тих же до Росії.

Т Е Л Е Г Р А М И.

— Помер: Василь Левіцький, учитель в Чесниках рогатинського повіта, в 48-ім році життя.

Неаполь 15 марця. Її Вел. Цісарєва австрійська виїхала до Корфу.

Темешвар 15 марця. Вода в каналі Бега прибуває дуже скоро; небезпечність єсть грізна.

Тішинь 15 марця. Рада громадська в Тішині ухвалила одногосно завести науку польського язика в міських школах народних і виділових та поробити кроки, щоби так само заведено науку тогож язика в школах сєродних.

Рух поїздів залізничних

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

В і д х о д я т ь д о

	Посилк ний	О с о б о в а є			
Кракова	3 00 10:15	5:26	11 11	7:31	—
Підволочиск	6:44 3:20	10:16	11 11	—	—
Підвол. Підзам	6:58 3:32	10:40	11 31	—	—
Черновець	6:51	10:51	3:31	11:06	—
Стрия		10:26	7:21	3 41	7 42
Бєляця		5:56	7:21		—

П р и х о д я т ь з

Кракова	3 00	5:01	6:46	9:36	9:36	—
Підволочиск	2:48	10:06	5:27	9:46		—
Підвол. Підзам	2:34	9:—	9:21	5:55		—
Черновець	10 16		7:11	8:13	1:03	2:35
Стрия			9:23	9:10	12:46	—
Бєляця			8:24	5:21		—

Числа підчеркнені, означають поручіну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. ранє.

Н а д і с л а н е.

Готель Вікторія (J. Voise)

Львів, улица Гетманська побіч пл. Маріяцької найдогіднійше спокійне центральне положєнє.
Комнати з постелю від 80 кр. 13

За редакційні відповіді: Адам Краховецький.

— Дай спокій!... не о то мені йде. Мені полєкші не треба.

— Полєкші єму не треба — подумав я собі — то по щож кликав мене?...

Мусів замітити мєє здивованє, бо не питаний відповів:

— Я рад би лиш знати, як довго ще потягну... Чи то дасть ся докладно обчислити?... як думаєш, консіляре?... Ви чейже на тім знаєте ся. День, два, три?... може мєяче?... Не відмавляй ся, скажи ширє, коли можеш.

Дивив ся мені в очи так спокійно, як би питав ся: „котра година?“...

Що раз більше починав мене заїммати.

Замітивши мєє заїурєне, усміхнув ся навіть легко, причім на лиці єго явила ся ласкава іронія.

— Дивно тобі, що старий такий цікавий?... Вам молодим здає ся, що живе вічне і дятого не питаєте ся ніколи, коли скінчить ся, але ми старі знаємо, що то подорож не довга і, як на залізници чим близьше до кінця їзди, тим частійше дивимо ся на годинник і допитуємо ся кондуктора, чи далеко ще та остатна стация... Треба буде висідати і клунки свої позбирати.

Задихав ся, отже мусів спочати хвильку. Єї Богу, лекше було єму питати ся, коли помре, як мені на се відповідати. Я викручував ся, як міг, але то йшло мені незручно, бо як же ту сказати чоловікови в очи:

— Збирай ся, павочку, бо треба буде висісти за який тиждєнь або за десять днів найпізнійше!...

То так, як би єму перечитати засуд смерти.

Впрочім, чи то можна бути зовсім певним в таких случаях?... Наука знає своє, а природа своє робить. А вже доктор не є маїстром, тільки міністром природи.

Не хотів мене випустити, доки в тій немилій справі не дам рішучої відповіді; отже я єму отверто сказав, що речинець не дасть ся так докладно означити, що недуга виправді тяжка, але її з неї також люди виходять, що в найгіршій случаю она потягне ся ще довго, особливо, коли буде ся помагати природі.

— Так мене, бачу, хочеш доконче своїми порохками почастувати, що?... — перебив мені мову з якоюсь знеохотою — га!... то вже там напиши, що хочеш. Буду мати більше часу порядно зібрати ся в дорогу.

Мені здавало ся, що мав міну вдоволену і що чого иншого по мені сподівав ся.

Записав я єму лік на скріпленє енергії серця і цезаючих сил.

На відході сказав, подаючи мені руку:

— Коли тобі, консіляре, часу стане, заглянь ще до мене завтра або позавтра.

Піду завтра, вертаючи від Шляркевичєвої.

Той дивак має в собі щось імпонуючого для мене в тім спокою, з яким вибирає ся на другий свєт!...

(Дальше буде).

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

купує і продає

Всякі ефекти і монети

по курсі денним найдокладнійшим, не числячи жадної провізії

Яко добру і певну льокацію поручає:

4 ¹ / ₂ % листи гіпотечні	4% позичку проінаційну галицьку
5% листи гіпотечні преміовані	5% " " " " буковинську
5% листи гіпотечні без премії	4 ¹ / ₂ % позичку угорської жєлїзної до- роги державної
4 ¹ / ₂ % листи Тов. кредитового земс.	4 ¹ / ₂ % позичку проінаційну угор- ську
4 ¹ / ₃ % листи Банку краєвого	
4 ¹ / ₂ % позичку краєву галицьку	

4% угорські Облигації індемнізаційні,

котрі то папери контора виміни Банку гіпотечного всегда купує і продає по цінах найкористнійших.

Увага: Контора виміни Банку гіпотечного приймає від Вп. купуючих всякі вильсовані, а вже платні місцеві папери цінні, як також купони за готівку, без всілякої провізії, а противно замісцев лишень за відтрученем коштів.

До ефектів, у котрих вичерпали ся купони, доставляє нових аркушів купонних, за зворотом коштів, котрі сам поносить. 6

Ц. к. уприв. рафінерія спиритусу,
фабрика руму, лікерів і опту

Юлія Міколяша Наслїдників Яков Шпрехер і Спїлка

поручає найлучші розолїса, лікери, славні горівки польські, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що вирабляє спиритус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цілий лічничих. 1

Склади для міста Львова:

ул. Коперніка ч. 9., в торговлі Вп. Е. Рїдлє
площа Маріяцна і в головнім складї вод мінеральних
улиця Кароля Людвіна ч. 29.

Бюро оголошень і дневників приймає

О Г О Л О Ш Е Н Я

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської і „Przegląd-y“

Всі прибори

для аматорів і фахових фотографів

именно:

папір альбуміновий, целюїдиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ

Львів, ул. Коперніка 21.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядження купелєві. — Вентілятори. — Прибори до водогягів, як також рури лянї і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ І БУКОВИНИ

Л Ъ В І В ГАМЕЛЬ І ФАЙГЕЛЬ Коперніка 21.

На жаданє висилає ся катальогї.